

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

شعبان اولادی^۱، اسماعیل جهانبخش^۲، اصغر محمدی^۳

از صفحه ۱۰۳ تا ۱۴۱

تاریخ دریافت: ۹۷/۹/۶

تاریخ پذیرش: ۹۷/۱۱/۸

چکیده

زمینه و هدف: پدیده بدحجابی و تبرج (بدپوششی) یک مسئله اجتماعی است که باعث شیوع ناهنجاری اجتماعی، فرهنگی و روانی شده و امنیت اجتماعی و سلامت عمومی جامعه را تهدید می‌کند. براین اساس، پژوهش فعلی، قصد دارد اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی رادریین زنان بالای ۱۵ سال شهر تهران بررسی کند.

روش تحقیق: روش پژوهش، پیمایشی است. حجم نمونه براساس فرمول کوکران و با دقت احتمالی مطلوب ۰/۰۴ تعداد ۶۰۰ نفر انتخاب شده است. برای پاسخ به سؤالات پرسشنامه از شیوه نمونه‌گیری چندمرحله‌ای و جهت اطمینان از پایایی ابزار تحقیق، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. نتایج با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی توسط نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: بین پدیده بدحجابی و امنیت اجتماعی با مقدار ۰/۵۱۳ و بین پدیده تبرج و امنیت اجتماعی با مقدار ۰/۵۴۶ رابطه به صورت مستقیم (مثبت) وجود دارد. همچنین ضریب همبستگی بین امنیت اجتماعی و متغیرهای ذکر شده (بدحجابی و تبرج) برابر است با (۰/۵۸۵) و نسبت F دلالت بر آن دارد که رابطه بین آنها به لحاظ آماری معنادار است ($P > 0/01$). بنابراین بین متغیرهای شش گانه امنیت اجتماعی پژوهش (امنیت اداری (شغلی)، امنیت اقتصادی، امنیت سیاسی، امنیت فرهنگی، امنیت خانواده و امنیت ارتباطی) با بدحجابی و تبرج ارتباط معنی داری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به معادله رگرسیون به دست آمده می‌توان نتیجه گرفت که با افزایش بدحجابی و تبرج میزان نگرانی نسبت به احساس امنیت اجتماعی نیز افزایش پیدا می‌کند و براساس تحلیل رگرسیون چندگانه، میزان تبیین به دست آمده برابر با ۰/۳۶۲ و ضرایب B برای بدحجابی ۰/۴۱ و تبرج ۲/۳۳۸ بوده که متغیرها معنادار بوده است.

کلید واژه‌ها: امنیت اجتماعی، عفاف، بدحجابی، تبرج.

۱. دانشجوی دکترای تخصصی جامعه‌شناسی گروه های اجتماعی، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران.

sh.oladi9575@gmail.com

۲. استادیار گروه جامعه‌شناسی، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران. نویسنده مسئول. asghar.mo.de@gmail.com

۳. استادیار گروه جامعه‌شناسی، واحد دهقان، دانشگاه آزاد اسلامی، دهقان، ایران. asmohammadi@dehaghan.ac.ir

مقدمه و بیان مسئله

امنیت، از بنیانی‌ترین نیازهای افراد و جوامع است. اگرچه مازلو در سلسله مراتب نیازهای آدمی، امنیت را پس از نیازهای زیستی و در اولویت دوم قرار می‌دهد، اما باید پذیرفت بدون امنیت، چه بسا نیازهای زیستی نیز برآورده نخواهند شد و از همین جا می‌توان به اهمیت وجود امنیت پی برد. امنیت، نخستین عاملی است که سبب می‌شود انسان‌ها کنار هم آیند، از نیروی هم بهره گرفته و در مسئولیت‌های اجتماعی مشارکت جویند تا آسوده‌تر و متعهدتر به زندگی خود ادامه دهند (صالحی و نادری، ۱۳۹۰: ۵).

حجاب به مثابه نمادی اسلامی، اشاره به پوششی (ظاهری و باطنی) دارد که مانع از دیدن است (سلطانی و همکاران، ۱۳۹۴: ۵۹) و شامل مجموعه‌ای از ارزش‌ها و آداب می‌باشد که به جامعه پاکی و سلامتی می‌بخشد و جامعه را از وسوسه‌ها و آلودگی‌ها مصون می‌دارد (مطهری، ۱۳۷۹: ۷۴) حجاب به عنوان یک دست‌ورزینی به نوبه خود با بسیاری از مسائل پیوند خورده و دارای ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی شده است. این مسئله در درجه نخست از آن جهت که خطابش با زنان است، به نیمی از جمعیت جامعه مربوط است و از آن جهت که در تنظیم روابط مرد و زن نقش دارد، به همه افراد جامعه مربوط می‌شود (اخلاقی، ۱۳۹۳: ۱۲۸).

بدحجابی عبارت است از هرگونه رفتار و عملی که در مقابل نامحرم انجام می‌شود و سبب جلب توجه او به ویژگی‌های زنانگی زن می‌گردد؛ مانند: آرایش کردن، استفاده از صدای نازک و سخنان تحریک‌کننده، به کار بردن بوی خوش، نشان دادن زینت‌های بدن، استفاده از رنگ‌های جذاب در لباس و پوشیدن لباس‌های نامناسب، ژست‌ها و حرکات بدنی تحریک‌کننده، خلوت کردن با نامحرم و مانند آن (رجبی، ۱۳۸۸: ۱۲).

مسئله پوشش و حجاب ظاهری افراد جامعه و در رأس آن‌ها زنان، چنان اهمیت دارد که در هر مسئله‌ای می‌توان نشانی از آن را یافت، خواه در جهت رشد آن موضوع و یا تضعیف و از بین بردن آن. به عبارت دیگر جایگاه کاربردی و جریان ساز حجاب و عفاف در جوامع اسلامی را کسی نمی‌تواند انکار نماید، جایگاهی که در بسیاری از مسائل کلیدی و ریشه‌ای بوده و نقشی تعاملی با موضوعات مختلف فرهنگی و اجتماعی ایفا می‌نماید (پناهنده، ۱۳۹۶: ۵۳۷).

با امعان نظر به مسائل مربوط به جهانی شدن، گسترش اندیشه‌های غیر

اسلامی، فراگیر شدن برنامه‌های ماهواره‌ای و اینترنت، شبکه‌های اجتماعی، شکاف نسلی و بحران هویت موجود، مسئله حجاب گریزی، مسئله اجتماعی حال حاضر جامعه است. عدم رعایت عفاف و حجاب از جمله مسائلی محسوب می‌گردد که امنیت عمومی و سلامت فرد و جامعه را تهدید می‌کند و اثرات آسیب‌زایی بر ارزش‌ها، باورها، فرهنگ، اخلاق، اعتقادات و امنیت جامعه دارد. معیارها، ملاک‌ها و شاخص‌های موجود، بیانگر این است که فاصله میان وضع موجود با وضع مطلوب، به صورت مستمر در حال افزایش است.

مقام معظم رهبری امنیت را به هوا تشبیه می‌نماید که از ضروریات اولیه برای زندگی بشر است: «بدون امنیت نه خوراکی لذت می‌دهد، نه خانواده انسی ایجاد می‌کند و نه شغل و درآمد فایده‌ای می‌دهد. امنیت که نبود هیچ چیزی نیست. امنیت مثل هوا برای انسان به طور مستمر لازم است.»^۱ «امنیت اجتماعی، امنیت فردی، امنیت در همه محیط‌های زندگی، امنیت فکری و معنوی و روانی، همه این‌ها جزء انتظارات مردم است. بخش مهمی از این وظیفه بر دوش نیروی انتظامی است.»^۲

تا زمانی که از نظر فرد، امنیت در جامعه وجود نداشته باشد، پس احساس امنیت نیز نخواهد کرد و تا زمانی که زنان در دانشگاه، مدرسه، محیط کار، مکان‌های عمومی، خیابان و... احساس آرامش نداشته باشند، مسلماً احساس امنیت نیز نخواهند کرد. پس نگرانی از تجاوز جنسی، آزار و اذیت در محیط کار، احساس خطر در رفت و آمد در سطح شهر و... همگی می‌توانند در احساس امنیت اجتماعی زنان مؤثر واقع شوند؛ به طوری که نتایج طرح نیازسنجی اقتصادی، اجتماعی فرهنگی زنان کشور که توسط مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری انجام شده، نشان می‌دهد یکی از عمده‌ترین مسائل و مشکلات زنان کمبود امنیت است که این مسئله در ردیف اولین دغدغه‌های زنان قرار گرفته است و چه بسا این امر سبب محدودتر شدن فعالیت زنان در محیط‌های عمومی شده، حضور زنان در شهر را به عنوان یک شهروند فعال با مشکل مواجه می‌سازد (نوروزی و فولادی سپهر، ۱۳۸۸: ۱۳۲).

ذوالفقاری با اتکا به نظر صاحب نظران اذعان می‌دارد که پدیده بدحجابی و فراتر از آن مسئله زنان، یکی از پیچیده‌ترین مسائلی است که نظام جمهوری اسلامی

۱. (بیانات در مراسم فارغ التحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۷۲/۴/۲۶)

۲. (بیانات در مراسم فارغ التحصیلی جمعی از پرسنل نیروی انتظامی، ۱۳۷۹/۷/۱۸)

ایران هم اکنون با آن مواجه است و احتمالاً دامنه این مسئله در آینده گسترده تر نیز خواهد شد؛ بنابراین، بی توجهی به پیچیدگی مسئله و برخورد ساده انگارانه با آن، امکان دارد به نتایج عکس منجر شود. (ذوالفقاری، ۱۳۸۵: ۶۹).

انتخاب شهر تهران به عنوان مطالعه موردی به این دلیل می باشد که در سال های اخیر آسیب های اجتماعی و تهدیدهای ناشی از پدیده بدحجابی و تبرج برای زنان در شهر تهران، افزایش یافته و به تدریج چهره مذهبی و اسلامی در شهر تهران را تحت تاثیر خود قرار داده و مضاف بر آن امنیت زنان را به اشکال مختلف تحت تاثیر قرار می دهد، به طوری که در قالب آسیب بزرگ اجتماعی جدید در جامعه شناخته شده است و این آسیب نه فقط موجب آشفتگی و نگرانی مسئولین قضایی و انتظامی بلکه باعث نگرانی اغلب مردم و خانواده ها هم شده است.

هدف از این پژوهش با توجه به مطالب گفته شده، بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران، می باشد تا بتوان در صورت امکان و بضاعت راه کارهایی را برای دوام و قوام جامعه و کاهش صدمات و پیامدهای آن ارائه داد. لذا بررسی در زمینه بدحجابی و تبرج و بررسی اثرات و پیامدهای آن بر امنیت اجتماعی شهر تهران می تواند از جمله تحقیقات مؤثر در علوم اجتماعی باشد.

اهداف پژوهش

الف) هدف اصلی

■ بررسی و شناخت تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی در شهر تهران.

ب) اهداف فرعی

- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت اداری (شغلی) در شهر تهران.
- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت اقتصادی در شهر تهران.
- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت سیاسی در شهر تهران.
- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت فرهنگی در شهر تهران.
- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت خانوادگی در شهر تهران.
- بررسی تاثیر بدحجابی و تبرج بر امنیت ارتباطی در شهر تهران.

الف - پیشینه داخلی

منطقی، ۱۳۹۵، به بررسی تأثیر حجاب در حفظ بهداشت روانی جامعه در دانشگاه خوارزمی پرداخت. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که ملاحظه تصویر زنان جذاب، آستانه ادراکی مردان را بالا برده، آنان را مشکل‌پسندتر می‌سازد و حجاب ازسویی به دلیل پوشانیدن جذابیت‌های فیزیکی زنان و از سوی دیگر به سبب محدود ساختن تنوع پوشش زنان و کاهش کاربری از زیورآلات و استفاده ازعطرها توسط آنان، درعمل مانع افزایش آستانه ادراکی مردان می‌گردد و این امر نیز ضمن ممانعت از متزلزل شدن خانواده و حفظ هرچه بیشتر بهداشت روانی جامعه خواهد انجامید. مجدی وهمکاران، ۱۳۹۵ در دانشگاه فردوسی مشهد به بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان پرداخت. در نهایت ۳۳ مقاله انتخاب و با نرم افزار جامع فراتحلیل، تجزیه و تحلیل شدند نتایج اندازه اثر نشان داد که رابطه حجاب و پوشش مناسب و احساس امنیت اجتماعی زنان در مطالعات مرور شده حدود ۰/۳۸، مثبت و معنادار بود.

چولکی، ۱۳۹۲ در پژوهشی با موضوع، بررسی نقش حجاب در امنیت و آرامش زنان در جامعه از نظر اسلام در دانشگاه علوم انتظامی امین نشان داد که میزان امنیت و آرامش زنان بی حجاب در جامعه نسبت به زنان محجبه کمتر و میزان خشونت و آزار زنان بی حجاب از میزان خشونت و آزار زنان باحجاب کامل بیشتر بوده است.

عزیزی وهمکاران، ۱۳۹۱ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در پژوهشی با موضوع، بررسی عوامل مرتبط باحجاب گریزی در میان دختران و زنان ۱۵ تا ۳۰ سال شهر بوکان، نشان می‌دهد که حجاب، یکی از ارزش‌های اصلی جامعه اسلامی است و تأثیرات مختلفی در زندگی دارد مانند امنیت زنان، آرامش مردها، سلامت جامعه، حفظ ارزش‌ها، کسب رضایت الهی و اجرای احکام دینی.

فاضلیان، ۱۳۸۹ در دانشگاه تربیت معلم تهران در پژوهشی با موضوع، بررسی رابطه اجتماعی نوع حجاب و میزان امنیت در بین زنان شهر تهران نشان می‌دهد که بین تنوع حجاب زنان و میزان امنیت اجتماعی آنها و نوع تهدیدات وارده به آنها رابطه معنی داری، به لحاظ آماری وجود دارد. همچنین نتایج به دست آمده از اجرای رگرسیون تصنعی، بیانگر آن است که مقدار واریانس تبیین شده متغیر امنیت اجتماعی

با نوع پوشش ۲۲/ است.

دلاور و همکاران، ۱۳۸۴، تحقیق با عنوان «ساخت و هنجاریابی آزمون احساس امنیت ناجا و بررسی این احساس درکشور» انجام داده اند. پژوهش فوق احساس امنیت را با ۵ بعد امنیت اقتصاد فردی، امنیت اقتصاد عمومی، امنیت جانی، امنیت نوامیس و امنیت اجتماعی مورد بررسی و ارزیابی قرار داده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که:

۱. زنان نسبت به مردان احساس ناامنی بیشتری دارند.
۲. ۱۴/۱ درصد شهروندان نگران امنیت جانی، ۱۹/۶ درصد نگران امنیت اقتصاد فردی، ۲۰/۶ درصد نگران امنیت نوامیس، ۲۴/۱ درصد نگران امنیت اقتصاد عمومی و ۶۲/۹ درصد نیز نگران امنیت اجتماعی هستند (بیات، ۱۳۸۷: ۱۴).

ب - پیشینه خارجی

- سوامی و همکاران، ۲۰۱۴ در پژوهشی در بریتانیا با موضوع «آیا حجاب محافظت کننده است؟» نشان داد که از نظر زنان مسلمان بریتانیایی، پوشش دارای اثر و بازخورد محافظت کننده بر روی ایشان است.
- پژوهش کاملا، ۲۰۱۲، درارتباط باتجارب و نگرش های زنان باحجاب شاغل در موقعیت های اجتماعی مختلف نشان داد که این زنان ارزش واحترام بیشتری را دریافت می کنند. تعارض، نگرانی ومزاحمت های جنسی پائینی را تجربه می کنند، از استقلال و روابط کاری سالم تری برخوردارند و احساس عزت نفس و رضایت شخصی بالایی را نشان می دهند.
- اندرسون، ۲۰۰۷، در پژوهشی در ایالات متحده نشان داد که از کارکردهای مهم حجاب ازدید زنان مسلمان این کشور، عامل های هویت دینی، کنترل رفتار، ایجاد ارتباطات نزدیک خانوادگی، قابلیت احترام بیشتر و ایجاد آزادی می باشد.

ج - جمع بندی

نظریه پردازان حوزه امنیت اعتقاد دارند که جرایم و بعدعینی امنیت تنها یکی از ابعاد احساس امنیت می باشد و برای ارزیابی وسنجش میزان احساس امنیت کافی نیست لذا علاوه بر آن بایستی متغیرهای دیگری نیز در فرآیند بخش احساس امنیت وارد شود که در تحقیق حاضر به «بررسی میزان تأثیر بدحجابی وتبرج بر احساس

امنیت اجتماعی» در شهر تهران، متغیرهای دیگر امنیت اجتماعی از جمله: امنیت اداری (شغلی)، امنیت اقتصادی، امنیت سیاسی، امنیت فرهنگی، امنیت خانواده و امنیت ارتباطی، مورد بررسی قرار گرفته است.

مبانی نظری

تعریف عفاف

عفاف از ریشه عف به معنای ایجاد حالتی در نفس است که مانع از غلبه شهوت می شود (راغب اصفهانی: ۱۴۱۲ق، ذیل ماده عَفَّ). عفاف به مانند اصل و اساس امر پوشش، آرایش و حجاب راستین که نتیجه انتخاب آگاهانه زن در جهت بندگی خداوند است. براساس آیات و احادیث انگیزه حقیقی گرایش به حجاب احساس فطری و شرم و حیا است. در واقع شرم و حیا و اشتیاق به عفاف در فطرت و خلقت زن نهفته است و او را وادار می کند خود را از نامحرم پوشاند (جلیلی، ۱۳۸۳: ۸۳).

تعریف حجاب

واژه حجاب در فرهنگ فارسی، در سه معنا به کار رفته است: ۱. پرده و ستر، ۲. نقابی که زنان چهره خود بدان پوشانند، روبند، برقع، ۳. چادری که زنان سرتاپای خود را بدان پوشانند. (معین، ۱۳۷۵: ۱۳۴۰) «کلمه حجاب هم به معنی پوشیدن است و هم به معنی پرده و حاجب، بیشتر استعمالش به معنی پرده است و این کلمه از آن جهت مفهوم پوشش می دهد که پرده، وسیله پوشش است و شاید بتوان گفت که به حسب اصل لغت، هر پوششی حجاب نیست، آن پوشش حجاب نامیده می شود که از طریق پشت پرده واقع شدن صورت می گیرد» (مطهری، ۱۳۹۰: ۷۲).

تعریف بدحجابی

بی حجابی یا بدحجابی به معنای نداشتن پوشش متناسب با استانداردهای متعارف عرف عام و الگوی برگرفته از فقه اسلامی است. از این رو پوشیدن لباس های تنگ، بدن نما، تحریک کننده و بدشکل، پوشیده نبودن برخی مواضع نیازمند پوشش، آرایش نامناسب و نداشتن وقار لازم در اجتماع را می توان در مقوله بدحجابی گنجانند (عباس زاده و همکاران، ۱۳۹۱: ۹۱).

تعریف تبرج

۱۱۰

تبرج: این لغت به مفهوم نمایاندن و نمایش دادن هر چیزی است که پوشاندن آن لازم است. منظور از غریزه «خودنمایی» و «تبرج»، جلوه‌گری و دلبری کردن برای تصاحب قلب دیگری است. کلمه «تبرج» که در قرآن آمده، از کلمه «برج» گرفته شده و به معنای ظاهر شدن در برابر مردم است؛ برخی از کتاب‌های لغت نیز بدون ارجاع به اصل معنایی خاص، تبرج را به معنای خودنمایی و جلوه‌گری زن در مقابل انظار بیگانگان تعریف کرده‌اند (ابن منظور، ۱۴۱۴: ۲ / ۲۱۲).

تعریف امنیت

در تعریف لغوی امنیت عبارت از محافظت در مقابل خطر، احساس ایمنی و رهایی از تردید است (بوزان، ۱۳۷۸: ۱۲). ابعاد امنیت بر اساس موضوع شامل امنیت مالی، جانی، فکری و عاطفی (در سطح فردی) و امنیت اداری، شغلی، اقتصادی، سیاسی، قضائی، فرهنگی، روانی و انتظامی (در سطح اجتماعی) خواهد بود (بابا خانلو، ۱۳۸۲: ۱۹).

تعریف امنیت اجتماعی

منظور از امنیت اجتماعی، آرامش و آسودگی خاطری است که هر جامعه موظف است برای اعضای خود در زمینه‌های شغلی، اقتصادی، سیاسی و قضایی ایجاد کند؛ بنابراین امنیت اجتماعی چیزی نیست جز حالتی از آسودگی خاطر مردم از ترس، تهدید و اضطراب و مصون ماندن جان، مال، ناموس، هویت و اعتقادات آنان از هر گونه تهدید و تعرض مفروض (صدیق سروستانی، ۱۳۸۲: ۴).

گونه های امنیت اجتماعی

جدول شماره ۱ گونه های امنیت اجتماعی

ردیف	گونه های امنیت اجتماعی	تعاریف
۱	امنیت اداری (شغلی)	در مفهوم امنیت شغلی موضوعاتی چون تغییرات شغلی، از دست دادن شغل، عدم دست یابی به شغل مناسب، بکارگیری در مشاغل غیر قانونی و غیر مشروع و... گنجانده شده است.
۲	امنیت اقتصادی	منظور از امنیت اقتصادی یامالی این است که دارایی و اموال افراد تا چه حد در امنیت می باشد و این دارایی ها مورد تهدید قرار نمیگیرند (صمدی بگه جان، ۱۳۸۴: ۷۳). به لحاظ اقتصادی زنان بدحجاب پیوسته خواهان مُد، فرآورده های زینتی و آرایشی و لباس های غربی خواهند بود (تقوی، ۱۳۷۷: ۷۰).
۳	امنیت سیاسی	از نظر سیاسی موضع گیری های زنان بی حجاب در تقابل و مقابله با احزاب و سازمان های اسلامی و در حمایت و پشتیبانی از سازمان ها و احزاب و نظام های وابسته به بیگانگان خواهد بود. زمینه های سیاسی بیشتر به عملکرد نظام سیاسی کشور و سازمان های فعال در مورد حجاب و بازتاب آن در قلمروهای رفتارهای افراد و نوع تعامل میان فرد و نهاد سیاسی مربوط است.
۴	امنیت فرهنگی	امنیت فرهنگی به معنای ایجاد وضعیتی مطمئن، آرامش بخش و خالی از زهر گونه تهدید و تعرض در انسان، نسبت به دین، افکار، اخلاق، آداب و رسوم، باورها، ارزش ها، میراث فرهنگی، آثار ادبی و... به عبارت دیگر، مصونیت فرهنگی فرد و جامعه از زهر گونه تعرض و تهدید را امنیت فرهنگی گویند (صالحی امیری، ۱۳۹۱: ۵۶).
۵	امنیت خانواده	امنیت اجتماعی خانواده یعنی حفظ حریم زندگی خانوادگی از خطرات و تهدیدات، همچنین ارتقاء سطح زندگی خانوادگی با اتخاذ تدابیری جهت کسب فرصت های زندگی (چلبی، ۱۳۸۶: ۷۵).
۶	امنیت ارتباطی	امنیت ارتباطی، مجموعه تعاملاتی است که فرد با اعضای خانواده، خویشاوندان و افراد جامعه دارد و اعتمادی که در برقراری ارتباط با دیگران وجود دارد منجر به تسکین روحی فرد می گردد.

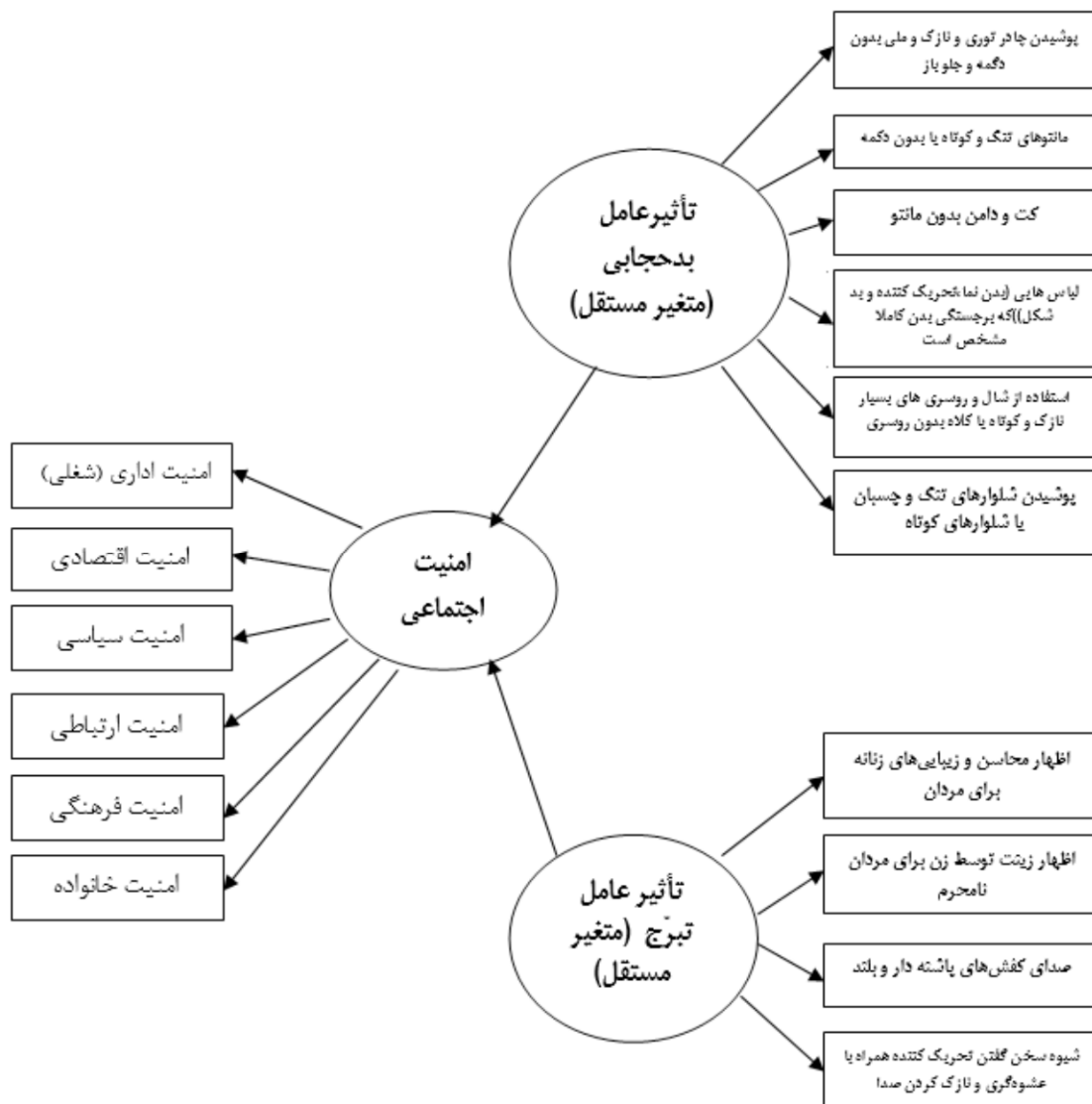
جدول شماره ۲ خلاصه چارچوب نظری

شرح نظریه	نظریه پرداز	فرضیه (متغیر)
در تحقیق شایگان و اصغرزاده، ۱۳۹۴ «حدود و ضوابط قانونی عفاف و ملاک های بدحجابی در جامعه» به منظور تشخیص مصادیق بدحجابی، مورد بررسی قرار گرفت براساس نتایج تحقیق، پوشیدن چادر توری و نازک و مللی بدون دکمه و جلو باز، مانتوهای تنگ و کوتاه یا بدون دکمه یا کت و دامن بدون مانتو و سایر لباس هایی که برجستگی بدن کاملاً مشخص است، پوشیدن شلوارهای تنگ و چسبان و یا شلوارهای کوتاه یا استفاده از شال و روسری های بسیار نازک و کوتاه یا کلاه بدون روسری به عنوان مصادیق بدحجابی شناسایی شد.	شایگان و اصغرزاده	بد حجابی
۱. قرآن در دو آیه از آیات حجاب، از تبرج و خودنمایی زنان صحبت کرده و آن را محدود به محیط خانواده کرده است. در يك جا می فرماید: ای زنان (در برابر نامحرم) ظاهر نشوید و خودنمایی نکنید؛ مانند خودنمایی دوران جاهلیت نخستین (احزاب: ۳۳)؛ برخی از گونه های تبرج مربوط به حرکات آنها مانند شیوه راه رفتن آنها در بین مردان، همراه با تکسر و تبختر و کوبیدن پاهایشان بر زمین به گونه ای که نظر جنس مخالف را به سوی خود جلب نماید: همان گونه که گاه تبرج مربوط به شیوه سخن گفتن آنها که همراه با عشوه گری و نازک کردن صدا و... است (نور / ۳۱). در آیه دیگر می فرماید: زنان، (در برابر نامحرمان) با زینت ها و آرایش هایشان خودنمایی نکنند (نور: ۶۰). ۲. اظهار محاسن و زیبایی های زنانه برای مردان (فضل الله، ۱۴۱۹: ۱۸ / ۲۹۳). ۳. اظهار زینت توسط زن برای مردان نامحرم (شریف لاهیجی، ۱۳۷۳: ۳ / ۶۳۰).	دیدگاه و اصطلاح قرآن، فقیهان، مفسران و محدثان	تبرج
خالق بشرکه بر تمامی اسرار و رموز آفرینش عالم خبیر است، زیبایی، امنیت، رشد و تعالی انسانها به خصوص زن را در پوشش و عفاف و حجاب دانسته است (غیرتمند، مختاری و عسکری، ۱۳۹۳: ۱۶۲) موضوعات و موارد کاربرد امنیت در قرآن شامل: ایمنی عمومی سرزمین، ایمنی از ترس و وحشت، امنیت افراد در جامعه، امنیت جانی، امنیت مالی، ایمنی از سوانح و بلایا، امنیت بین الملل، امنیت برای مناسک و عبادات، معابد.	مکتب اسلام	امنیت فردی و اجتماعی

<p>امنیت فردی و اجتماعی</p>	<p>پارسنز</p>	<p>در نظریه عمومی کنش پارسونز انسجام و اختلال در کارکردهای نظام نشانگانی هستند که می توان آنها را در حوزه امنیت مورد مطالعه قرار داد. « ازدیدگاه پارسونز جامعه با حفظ و ادامه توانایی نهادهای خویش برای انجام وظایف کارکردیشان ایجاد می شود. یعنی جامعه با ایجاد و پایداری شرایطی ممکن است که هر یک از نهادهای جامعه بتوانند کارکردهای خود انجام داده و به انسجام جامعه تحقق می بخشد (کرایب، ۱۳۷۸: ۴۱). پارسونز برای علقه امنیت، چهار بعد اساسی قائل است: (چلبی، ۱۳۷۵: ۷۶) امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت فکری و امنیت جمعی و آن را در قالب اجیل ۱ به صورت زیر نشان می دهد:</p> <table border="1" data-bbox="318 558 980 907"> <tr> <td data-bbox="850 558 980 646">امنیت مالی</td> <td data-bbox="483 558 850 646"></td> <td data-bbox="318 558 483 646">امنیت جانی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="850 646 980 821"></td> <td data-bbox="483 646 850 821"> <p style="text-align: center;">G A I L علقه امنیت</p> </td> <td data-bbox="318 646 483 821"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="850 821 980 907">امنیت فکری</td> <td data-bbox="483 821 850 907"></td> <td data-bbox="318 821 483 907">امنیت جمعی</td> </tr> </table>	امنیت مالی		امنیت جانی		<p style="text-align: center;">G A I L علقه امنیت</p>		امنیت فکری		امنیت جمعی
امنیت مالی		امنیت جانی									
	<p style="text-align: center;">G A I L علقه امنیت</p>										
امنیت فکری		امنیت جمعی									
<p>امنیت اجتماعی</p>	<p>باری بوزان</p>	<p>باری بوزان معتقد است که امنیت به معنی، محافظت در مقابل خطر، احساس ایمنی و رهایی از تردید می باشد. وی رویکردی پنج بعدی به فرضیه امنیت دارد. امنیت اجتماعی تنهایی از بخشهای پنجگانه رویکرد پنج بعدی او به فرضیه امنیت است. دیگر بخش های این رویکرد عبارتند از: "امنیت نظامی، سیاسی، اقتصادی و محیطی به طور کلی، امنیت اجتماعی به قابلیت حفظ الگوهای سنتی زبان، فرهنگ، مذهب و هویت ملی با شرایط قابل قبولی از تحول، مربوط می شود. این پنج بخش، جدا از یکدیگر عمل نمی کنند. هر یک از آنها دارای کانون مهمی در درون مسئله امنیت و روشی برای تنظیم اولویت ها بوده و از طریق ارتباطات قوی به یکدیگر متصل هستند (بوزان، ۱۳۷۸: ۳۴).</p>									
<p>امنیت اجتماعی</p>	<p>لرنی</p>	<p>لرنی معتقد است امنیت اجتماعی، به قلمروهایی از حفظ حریم فرد مربوط می شود که به نحوی در ارتباط با دیگر افراد جامعه هستند. این قلمروها می توانند قومیت، اعتبار، نقش اجتماعی و کار و پیشه (یا شغل افراد) باشند. به عبارت دیگر امنیت اجتماعی بر اساس حفظ جان، مال، آبرو و حیثیت افراد جامعه استوار است و در صورتی که این محورها، خدشه دار شوند؛ امنیت اجتماعی متزلزل خواهد شد. (لرنی، ۱۳۸۳: ۳۵). لذا برای تفهیم و تبیین بهتر موضوع، انواع امنیت اجتماعی (هفت بعد) عبارتند از: امنیت اداری یا شغلی ۲- امنیت اقتصادی ۳- امنیت سیاسی ۴- امنیت قضایی ۵- امنیت فرهنگی ۶- امنیت روانی (احساس امنیت) ۷- امنیت انتظامی (لرنی، ۱۳۸۳: ۳۶).</p>									

مدل مفهومی و الگوی تحقیق

نمودار شماره ۱: مدل نظری تأثیرات بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی

فرضیات تحقیق

- بین بدحجابی و تبرج و امنیت اداری (شغلی) رابطه وجود دارد.
- بین بدحجابی و تبرج و امنیت اقتصادی رابطه وجود دارد.
- بین بدحجابی و تبرج و امنیت سیاسی رابطه وجود دارد.
- بین بدحجابی و تبرج و امنیت فرهنگی رابطه وجود دارد.
- بین بدحجابی و تبرج و امنیت خانواده رابطه وجود دارد.
- بین بدحجابی و تبرج و امنیت ارتباطی رابطه وجود دارد.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه اجرا، پیمایشی است و جامعه پژوهش را زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران به تعداد ۶۳۰/۸۹۹ نفر تشکیل داده اند و تعداد ۶۰۰ نفر با بهره گیری از روش کوکران با دقت احتمالی مطلوب ۰/۰۴ انتخاب شده اند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته و برای پاسخ به سوالات پرسشنامه از شیوه نمونه گیری مرحله ای که شامل نمونه گیری به صورت چندمرحله ای که ترکیبی از روش های طبقه ای، خوشه ای و تصادفی می باشد، استفاده شده است. در این پژوهش آلفای کرونباخ (پایایی) پرسشنامه (۰/۹۶۹) است. که برای تک تک متغیرهای بالای ۰/۷ به دست آمد. روایی (اعتبار) پرسشنامه از طریق روش تعیین اعتبار محتوایی و با گردآوری نظرات اساتید مجرب، کارشناسان و متخصصان مربوطه (تکنیک اعتبار صوری) استفاده شده است در این پژوهش یافته های توصیفی با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی توسط نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها

الف (یافته های توصیفی

یافته های جمعیت شناختی

ویژگی ها		مولفه ها	
درصد	فراوانی		
۲۱/۵	۱۲۹	مجرد	تاهل
۷۳/۳	۴۴۰	متاهل	
۱/۷	۱۰	مطلقه	
۳/۵	۲۱	همسر فوت کرده	
۰/۵	۳	بی سواد	تحصیلات
۲/۲	۱۳	پنجم ابتدایی	
۳/۷	۲۲	سوم راهنمایی (سیکل)	

۱۷/۸	۱۰۷	دیپلم	تحصیلات
۱۳/۸	۸۳	فوق دیپلم	
۴۸/۵	۲۳۱	لیسانس	
۲۱/۵	۱۲۹	فوق لیسانس	
۱/۸	۱۱	دکترا	
۰/۲	۱	حوزوی	
۲۳/۷	۱۴۲	۱۵ تا ۲۹ سال	رده سنی
۵۷/۳	۳۴۴	۳۰ تا ۴۴ سال	
۱۷/۸	۱۰۷	۴۵ تا ۵۹ سال	
۱/۲	۷	۶۰ سال به بالا	

الف) متغیرهای مستقل

توزیع فراوانی بدحجابی

جدول شماره ۳: توزیع درصد و فراوانی گویه های مربوط به متغیر بدحجابی

انحراف معیار	میانگین	گویه ها						متغیر
		خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	فراوانی	
۰/۹۶۰	۴/۰۵	۲۲۷	۲۳۲	۹۹	۳۰	۱۲	فراوانی	بدحجابی
		۳۷/۸	۳۸/۷	۱۶/۵	۰/۵	۰/۲		
۰/۹۳۳	۴/۲۱	۲۸۳	۱۹۸	۸۹	۱۹	۱۱	فراوانی	
		۴۷/۲	۳۳	۱۴/۸	۳/۲	۱/۸		
۰/۹۷۵	۴/۲۲	۲۹۹	۱۸۳	۷۸	۲۸	۱۲	فراوانی	
		۴۹/۸	۳۰/۵	۱۳	۴/۷	۲		

۰/۸۳۴	۴/۴۳	۳۵۹	۱۶۶	۵۷	۱۰	۸	فراوانی	لباس‌هایی (بدن نما، تحریک‌کننده و بد شکل) از سوی شما که برجستگی بدن کاملاً مشخص است
		۵۹/۸	۲۷/۷	۹/۵	۱/۷	۱/۳		
۰/۹۱۸	۴/۳۹	۳۵۹	۱۵۸	۵۲	۱۹	۱۲	فراوانی	پوشیدن شلوارهای تنگ و چسبان یا شلوارهای کوتاه از سوی شما
		۵۹/۸	۲۶/۳	۸/۷	۳/۲	۲		
۰/۹۴۹	۴/۳۸	۳۶۶	۱۳۹	۶۷	۱۲	۱۶	فراوانی	استفاده شما از شال و روسری‌های بسیار نازک و کوتاه یا کلاه بدون روسری
		۶۱	۲۳/۲	۱۱/۲	۲	۲/۷		

با توجه به جدول بالا، براساس میانگین به دست آمده از بین گویه‌های بدحجابی که موجب نگرانی در احساس امنیت فردی و اجتماعی می‌شود، بیشترین گویه شامل لباس‌هایی (بدن نما، تحریک‌کننده و بد شکل) از سوی شما که برجستگی بدن کاملاً مشخص است با میانگین ۴/۴۳ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل پوشیدن چادر توری و نازک و ملی بدون دکمه و جلو باز از سوی شما با میانگین ۴/۰۵ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی تبرج

جدول شماره ۴: توزیع درصد و فراوانی گویه‌های مربوط به متغیر تبرج

متغیر	گویه‌ها	فراوانی				
		خیلی کم	کم			
تبرج	صدای کفش‌های پاشنه دار و بلند از سوی شما	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
		۲۰۳	۱۶۶	۱۴۴	۶۰	۲۷
		۳۳/۸	۲۷/۷	۲۴	۱۰	۴/۵
		درصد				
		انحراف معیار				
		میانگین				

۰/۹۸۵		۰/۹۳۳		۰/۸۱۶	
۴/۱۶		۴/۲۶		۴/۴۶	
۲۸۲	۴۷	۳۰۷	۵۱/۲	۳۶۸	۶۱/۳
۱۸۰	۳۰	۱۸۴	۳۰/۷	۱۶۸	۲۸
۹۸	۱۶/۳	۷۷	۱۲/۸	۴۴	۷/۳
۲۹	۴/۸	۲۲	۳/۷	۱۳	۲/۲
۱۱	۱/۸	۱۰	۱/۷	۷	۱/۲
فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
اظهار محاسن و زیبایی های زنانه از سوی شما برای مردان		اظهار زینت توسط شما برای مردان نامحرم		شیوه سخن گفتن تحریک کننده همراه با عشوه گری و نازک کردن صدا از سوی شما	
تبرج					

با توجه به جدول بالا، براساس میانگین به دست آمده از بین گویه های تبرج که موجب نگرانی در احساس امنیت فردی و اجتماعی می شود، بیشترین گویه شامل شیوه سخن گفتن تحریک کننده همراه با عشوه گری و نازک کردن صدا از سوی شما بامیانگین ۴/۴۶ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل صدای کفش های پاشنه دار و بلند از سوی شما با میانگین ۳/۷۶ (از ۵ نمره) بوده است.

ب) متغیرهای وابسته امنیت اجتماعی

توزیع فراوانی امنیت اداری یا شغلی

جدول شماره ۵: توزیع درصد و فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت اداری یا شغلی

متغیر	گویه ها	فراوانی	کاملاً مخالفم	مخالفم	ناحدودی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین	انحراف معیار
امنیت اداری یا شغلی	احساس می کنم بدحجابی من در مشاغل دولتی مانعی بر سر راه پیشرفت شغلی من خواهد بود.	۲	۲	۲۲	۱۰۳	۲۴۷	۲۲۶	۴/۱۲	۰/۸۴۳
		۰/۳	۳/۷	۱۷/۲	۴۱/۲	۳۷/۷			
	بدحجابی من در ادارات دولتی موجب تهدیدات موقعیتی (از دست دادن شغل، تنزل رتبه و...) برای من می شود.	۲	۲	۳۲	۹۴	۲۵۶	۲۱۶	۴/۰۹	۰/۸۶۸
		۰/۳	۵/۳	۱۵/۷	۴۲/۷	۳۶			
	احساس می کنم برای کسب پست های مهم دولتی باید پوشش مناسب داشته باشم.	۲	۲	۲۰	۱۱۲	۲۲۲	۲۴۴	۴/۱۴	۰/۸۵۹
۰/۳		۳/۳	۱۸/۷	۳۷	۴۰/۷				
در مشاغل آزاد، پوشش نامناسب من می تواند کارفرما را ترغیب نموده تا در روابط عمومی ها و بخش های پر رفت و آمد اداری بکارگیری شوم.	۳	۳	۱۹	۱۷۰	۲۳۶	۱۷۲	۳/۹۳	۰/۸۵۹	
	۰/۵	۳/۲	۲۸/۳	۳۹/۳	۲۸/۷				
پوشش نامناسب من می تواند منجر به بکارگیری من در مشاغل غیرقانونی و غیر مشروع شود.	۲	۲	۲۹	۱۷۴	۲۲۷	۱۶۸	۳/۸۸	۰/۸۸۴	
	۰/۳	۴/۸	۲۹	۳۷/۸	۲۸				

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تیرج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

با توجه به جدول بالا، براساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت اداری یا شغلی می توان گفت، بیشترین گویه شامل احساس می کنم برای کسب پست های مهم دولتی باید پوشش مناسب داشته باشم با میانگین ۴/۱۴ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل پوشش نامناسب من می تواند منجر به بکارگیری من

درمشاغل غیرقانونی و غیرمشروع شود با میانگین ۳/۸۸ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی امنیت اقتصادی

۱۲۰

جدول شماره ۶: توزیع درصد فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت اقتصادی

متغیر	گویه ها		میانگین		انحراف معیار	
	کاملاً مخالفم	مخالفم	تأخردوی موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین
امنیت اقتصادی	فراوانی	درصد	رعایت حجاب مانع دور شدن توجه من از کار و فعالیت های علمی صنعتی و اقتصادی به سمت مسائل جنسی می شود.			
			فراوانی	درصد	۹	۱/۵
	فراوانی	درصد	۳۹	۶/۵	۱۶۲	۲۷
	فراوانی	درصد	۱۶	۲/۷	۲۲۷	۳۵/۷
	فراوانی	درصد	۸	۱/۳	۱۹۱	۳۱/۸
	فراوانی	درصد	۱۶	۲/۷	۲۲۷	۳۵/۷
	فراوانی	درصد	۱۲	۲/۲	۱۵۸	۲۶/۳
	فراوانی	درصد	۱۴	۲/۲	۱۵۷	۲۶/۲
امنیت اقتصادی	فراوانی	درصد	پوشش نامناسب من می تواند موجب سوءاستفاده از جذابیت های من در فعالیت های اقتصادی شود.			
			فراوانی	درصد	۱۲	۲
	فراوانی	درصد	۱۶	۲/۷	۲۲۷	۳۵/۷
	فراوانی	درصد	۸	۱/۳	۱۹۱	۳۱/۸
	فراوانی	درصد	۱۴	۲/۲	۱۵۷	۲۶/۲
	فراوانی	درصد	۱۲	۲	۱۸۷	۳۱/۲
	فراوانی	درصد	۱۶	۲/۷	۲۲۷	۳۵/۷
	فراوانی	درصد	۱۴	۲/۲	۱۵۷	۲۶/۲
امنیت اقتصادی	فراوانی	درصد	پوشش نامناسب من می تواند زمینه را برای مصرف گرایی من در واردات کالاهای تجملی و غیرضروری و خروج ارز از کشور فراهم نماید.			
			فراوانی	درصد	۳	۰/۵
	فراوانی	درصد	۲۵	۴/۲	۲۴۳	۴۰/۵
	فراوانی	درصد	۱۷۱	۲۸/۵	۱۷۱	۲۸/۵
	فراوانی	درصد	۲۵	۴/۲	۲۴۳	۴۰/۵
	فراوانی	درصد	۳	۰/۵	۱۵۸	۲۶/۳
	فراوانی	درصد	۲۵	۴/۲	۲۴۳	۴۰/۵
	فراوانی	درصد	۱۷۱	۲۸/۵	۱۷۱	۲۸/۵

فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۵۷، بهار ۹۸

با توجه به جدول بالا، بر اساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت اقتصادی می توان گفت، میانگین همه گویه ها به هم نزدیک است و تفاوت بین آنها بسیار کم است. با این حال بیشترین میانگین مربوط به گویه پوشش نامناسب من می تواند موجب سوء استفاده از جذابیت های من در فعالیت های اقتصادی شود با میانگین ۳/۹۶ و بعد از آن گویه پوشش نامناسب من می تواند زمینه را برای مصرف گرایی من در واردات کالاهای تجملی و غیرضروری و خروج ارز از کشور فراهم نماید با میانگین ۳/۹۵ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی امنیت فرهنگی

جدول شماره ۷: توزیع درصد فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت فرهنگی

گویه ها	فراوانی		گویه ها	فراوانی		گویه ها	فراوانی		گویه ها	فراوانی		گویه ها	فراوانی		گویه ها	فراوانی				
	درصد	فراوانی		درصد	فراوانی		درصد	فراوانی		درصد	فراوانی		درصد	فراوانی		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
رعایت حجاب موجب حفظ سبک زندگی اسلامی در من می شود.	۰/۷	۴	خودنمایی من موجب ترویج فرهنگ های غلط و آسیب رسان، همچون بدحجابی است.	۰/۸۵۹	۶	من تمایلی به پذیرش فرهنگ غرب و... ندارم.	۰/۷۷۸	۰	من حجاب را به عنوان عرفی از عرفهای جامعه قبول دارم.	۰/۸۶۱	۲	مراقبه و رعایت حجاب موجب کاهش انحرافات اخلاقی در من می شود.	۰/۷۹۴	۰	من نسبت به فرهنگ ایران احساس بیگانگی نمی کنم.	۰/۸۴۹	۳	احساس می کنم بدحجابی می تواند مانع حفظ ارزش های انسانی در من شود	۰/۸۴۹	۳
میانگین	۴/۱۰		میانگین	۴/۱۲		میانگین	۴/۳۳		میانگین	۴/۲۱		میانگین	۴/۳۰		میانگین	۴/۱۶		میانگین	۴/۱۶	
کاملاً موافقم	۳۵/۷	۲۱۴	کاملاً موافقم	۳۸/۳	۲۳۰	کاملاً موافقم	۵۰/۵	۳۰۳	کاملاً موافقم	۴۵/۷	۲۷۴	کاملاً موافقم	۴۹/۸	۲۹۹	کاملاً موافقم	۴۹/۸	۲۴۵	کاملاً موافقم	۴۰/۸	۲۴۵
موافقم	۴۱/۸	۲۵۱	موافقم	۳۹/۸	۲۳۹	موافقم	۳۴	۲۰۴	موافقم	۳۳/۷	۲۰۲	موافقم	۳۱/۲	۱۸۷	موافقم	۳۱/۲	۲۲۶	موافقم	۳۷/۷	۲۲۶
ناحدودی موافقم	۲۰/۲	۱۲۱	ناحدودی موافقم	۱۸/۵	۱۱۱	ناحدودی موافقم	۱۳/۷	۸۲	ناحدودی موافقم	۱۷/۲	۱۰۳	ناحدودی موافقم	۱۸	۱۰۸	ناحدودی موافقم	۱۸	۱۱۰	ناحدودی موافقم	۱۸/۳	۱۱۰
مخالقم	۱/۷	۱۰	مخالقم	۲/۳	۱۴	مخالقم	۱/۸	۱۱	مخالقم	۳/۲	۱۹	مخالقم	۱	۶	مخالقم	۱۶	۱۶	مخالقم	۲/۷	۱۶
کاملاً مخالفم	۰/۷	۴	کاملاً مخالفم	۱	۶	کاملاً مخالفم	۰	۰	کاملاً مخالفم	۰/۳	۲	کاملاً مخالفم	۰	۰	کاملاً مخالفم	۰	۰	کاملاً مخالفم	۰/۵	۳

با توجه به جدول بالا، بر اساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت فرهنگی می توان گفت، میانگین همه گویه ها به هم نزدیک است و تفاوت بین آنها بسیار کم است. با این حال بیشترین میانگین مربوط به گویه من حجاب را به عنوان عرفی از عرفهای جامعه قبول دارم با میانگین ۴/۳۳ و بعد از آن گویه من تمایلی به پذیرش فرهنگ غرب و... ندارم با میانگین ۴/۳۲ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی امنیت سیاسی

جدول شماره ۸: درصد فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت سیاسی

متغیر	گویه		کاملاً مخالفم	مخالفم	تأخوری موافقم	موافقم	کاملاً موافقم	میانگین	انحراف معیار
	فراوانی	درصد							
امنیت سیاسی	رعایت حجاب موجب همراهی من با نظام سیاسی و ارزش های آن می شود.	فراوانی	۴	۱۱	۱۳۵	۲۲۷	۲۲۳	۴/۰۹	۰/۸۵۰
		درصد	۰/۷	۱/۸	۲۲/۵	۳۷/۸	۳۷/۲		
	رعایت حجاب مانع از حمایت و پشتیبانی من از سازمان ها و احزاب و نظام های وابسته به بیگانگان می شود.	فراوانی	۱	۱۷	۱۵۶	۲۱۷	۲۰۹	۴/۰۳	۰/۸۵۹
		درصد	۰/۲	۲/۸	۲۶	۳۶/۲	۳۴/۸		
	رعایت حجاب مانع تقابل و مقابله من با احزاب و سازمان های اسلامی می شود.	فراوانی	۳	۲۵	۱۴۷	۲۳۳	۱۹۲	۳/۹۸	۰/۸۸۲
		درصد	۰/۵	۴/۲	۲۴/۵	۳۸/۸	۳۲		
	من به حفظ ظواهر اسلامی در سازمان های دولتی معتقد هستم.	فراوانی	۱	۷	۱۰۸	۲۳۲	۲۵۲	۴/۲۱	۰/۷۸۶
		درصد	۰/۲	۱/۲	۱۸	۳۸/۷	۴۲		

با توجه به جدول بالا، بر اساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت سیاسی می توان گفت، بیشترین گویه شامل من به حفظ ظواهر اسلامی در سازمان های دولتی معتقد هستم با میانگین ۴/۲۱ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل

رعایت حجاب مانع تقابل و مقابله من با احزاب و سازمان های اسلامی می شود با میانگین ۳/۹۸ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی امنیت خانواده

جدول شماره ۹: درصد و فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت خانواده

متغیر	گویه ها		فراوانی	درصد	متغیر
	کاملاً مخالفم	مخالقم			
امنیت خانواده	فراوانی	درصد	۳	۰/۵	امنیت خانواده
	فراوانی	درصد	۱۱	۱/۸	
	فراوانی	درصد	۳	۰/۵	
در صورت ازدواج (احساس می کنم خودنمایی بیش از اندازه من در جامعه می تواند موجب تزلزل روابط گرم و عاطفی با همسر و طلاق بشود).					
فراوانی	درصد	۲	۰/۳		
				پوشش نامناسب موجب تغییر فرهنگ خانواده ام و جایگزینی غیر ارزش ها به جای ارزش های اسلامی می شود.	
فراوانی	درصد	۲۸	۴/۷		
				احساس می کنم انجام انواع جراحی های زیبایی (صورت و...) موجب هزینه های پزشکی و غیر ضروری برای خانواده ام می شود.	

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و ترویج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

		۰/۸۹۶		۰/۸۵۳		۰/۹۴۹		۰/۹۵۱	
		۴/۱۳		۴/۱۲		۴/۰۵		۳/۹۷	
فراوانی	درصد	۲۵۴	۴۲/۳	۲۲۲	۳۸/۷	۲۳۸	۳۹/۷	۲۱۲	۳۵/۳
		۱۹۹	۳۳/۲	۲۳۱	۳۸/۵	۲۰۱	۳۳/۵	۲۰۵	۳۴/۲
فراوانی	درصد	۱۲۲	۲۰/۳	۱۱۲	۱۸/۷	۱۱۷	۱۹/۵	۱۳۹	۲۳/۲
		۲۲	۳/۷	۲۵	۴/۲	۴۲	۷	۴۱	۶/۸
فراوانی	درصد	۲	۰/۵	۰	۰	۲	۰/۳	۲	۰/۵
		<p>امنیت خانواده</p> <p>پوشش من می تواند موجب تقویت روابط گرم، عاطفی، صمیمی و محبت آمیز در خانواده ام شود.</p> <p>تجمل گرایی و مدگرایی بیش از اندازه من می تواند موجب کاهش توان اقتصادی خانواده ام گردد.</p> <p>در صورت ازدواج (خودنمایی من در جامعه، بدون رضایت همسر من می تواند او را تشویق به خیانت و بی وفایی کند).</p> <p>احساس می کنم توجه بیش از اندازه من به خودنمایی و مدگرایی موجب کاهش گزینه فرزندخواهی ام می گردد.</p>							

با توجه به جدول بالا، بر اساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت خانواده می توان گفت، بیشترین گویه شامل من با موفقیت در زندگی و رعایت حجاب موجب سرافرازی خانواده ام می شوم با میانگین ۴/۲۲ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل احساس می کنم توجه بیش از اندازه من به خودنمایی و مدگرایی موجب کاهش گزینه فرزندخواهی ام می گردد با میانگین ۳/۹۷ (از ۵ نمره) بوده است.

توزیع فراوانی امنیت ارتباطی

جدول شماره ۱۰ - درصد فراوانی گویه های مربوط به متغیر امنیت ارتباطی

انحراف معیار	میانگین	کاملاً موافقم	موافقم	ناحدودی موافقم	مخالقم	کاملاً مخالفم	گویه ها		متغیر
							فراوانی	درصد	
۰/۹۱۴	۳/۹۵	۱۹۰	۳۸/۳	۱۴۱	۳۶	۳	حجاب پذیرش من را با خانواده و نزدیکان بیشتر می کند.	فراوانی	امنیت ارتباطی
		۳۱/۷	۲۳/۵	۶	۰/۵	درصد			
۰/۹۳۷	۳/۹۱	۱۸۳	۳۸/۳	۱۴۰	۴۳	۴	حجاب پذیرش من را با افراد جامعه بیشتر می کند.	فراوانی	
		۳۰/۵	۲۳/۳	۷/۲	۰/۷	درصد			
۰/۹۵۶	۳/۸۹	۱۸۳	۳۷/۲	۱۴۲	۴۶	۵	حجاب پذیرش من را در بین همکار یا دوستان همفکرم بیشتر می کند.	فراوانی	
		۳۰/۵	۲۳/۸	۷/۷	۰/۸	درصد			
۰/۹۱۴	۴/۰۷	۲۳۲	۳۵/۷	۱۲۰	۳۱	۳	رعایت حجاب موجب حفظ روابط اجتماعی من در جامعه می شود.	فراوانی	
		۳۸/۷	۲۰	۵/۲	۰/۵	درصد			
۰/۹۲۶	۴/۰۷	۲۳۵	۳۵/۵	۱۱۷	۳۰	۵	خودنمایی من موجب کاهش تعاملات من با خانواده ام و نزدیکان می شود.	فراوانی	
		۳۹/۲	۱۹/۵	۵	۰/۸	درصد			
۰/۹۱۹	۴/۱۰	۲۲۶	۳۳/۷	۱۱۹	۳۰	۳	من سعی می کنم با اقوام و دوستان غیر همفکر ارتباط چندانی نداشته باشم.	فراوانی	
		۴۱	۱۹/۸	۵	۰/۵	درصد			
۰/۸۸۴	۴/۱۸	۲۶۷	۳۳/۷	۱۰۳	۲۷	۱	احساس می کنم با پوشش نامناسب طرفداران کمتری عایدم می گردد.	فراوانی	
		۴۴/۵	۱۷/۲	۴/۵	۰/۲	درصد			

۱۲۵

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تیوج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

با توجه به جدول بالا، بر اساس میانگین به دست آمده از بین گویه های امنیت ارتباطی می توان گفت، بیشترین گویه شامل، احساس می کنم با پوشش نامناسب، در بین افراد مذهبی طرفداران کمتری خواهم داشت با میانگین ۴/۱۸ (از ۵ نمره) و کمترین گویه شامل حجاب پذیرش من را با خانواده و نزدیکان بیشتر می کند با میانگین ۳/۸۹ (از ۵ نمره) بوده است.

جدول شماره ۱۱: شاخص های آمار توصیفی متغیرهای امنیت اجتماعی

متغیرهای امنیت اجتماعی	میانگین	انحراف معیار	تعداد گویه	ضریب آلفا	حداقل	حداکثر
امنیت اداری یا شغلی	۴/۳۵	۰/۶۷۲	۵	.۷۵۴	۳	۵
امنیت اقتصادی	۴/۱۵	۰/۷۸۲	۴	.۷۰۲	۱	۵
امنیت فرهنگی	۴/۴۹	۰/۶۴۸	۷	.۷۴۷	۲	۵
امنیت سیاسی	۴/۳۲	۰/۷۳۰	۴	.۷۴۴	۳	۵
امنیت خانواده	۴/۴۲	۰/۷۲۷	۹	.۶۸۲	۲	۵
امنیت ارتباطی	۴/۳۰	۰/۷۸۹	۷	.۸۷۹	۲	۵

با توجه به جدول فوق، از بین متغیرهای امنیت اجتماعی، بیشترین میانگین شامل، متغیر امنیت فرهنگی با میانگین ۴/۴۹ (از ۵ نمره) و کمترین میانگین مربوط به متغیر امنیت اقتصادی با میانگین ۴/۱۵ (از ۵ نمره) بوده است.

ب) یافته های تحلیلی

تحلیل استنباطی (آزمون فرضیات) پژوهش:

بین بدحجابی و تبرج و امنیت اداری (شغلی) رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۲: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت اداری یا شغلی

		بدحجابی	تبرج	امنیت اداری
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱		
	سطح معنی داری			
	تعداد	۶۰۰		
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	
	سطح معنی داری	۰۰۰.		
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	
امنیت اداری	همبستگی پیرسون	**۳۷۹.	**۴۵۶.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۳۷۹ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۴۵۶ با امنیت اداری رابطه ای معنادار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، بنابراین نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت اداری هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی اداری می شود.

□

۱۲۷

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

بین بدحجابی و تبرج و امنیت اقتصادی رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۳: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت اقتصادی

		بدحجابی	تبرج	امنیت اقتصادی
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱		
	سطح معنی داری			
	تعداد	۶۰۰		
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	
	سطح معنی داری	۰۰۰.		
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	
امنیت اقتصادی	همبستگی پیرسون	**۳۳۳.	**۳۹۴.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۳۳۳ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۳۹۴ با امنیت اقتصادی رابطه ای معنادار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت اقتصادی هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی اقتصادی می شود.

بین بدحجابی و تبرج و امنیت سیاسی رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۴: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت سیاسی

		بدحجابی	تبرج	امنیت سیاسی
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱	**۵۸۵.	**۳۹۰.
	سطح معنی داری		۰۰۰.	۰۰۰.
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	**۴۷۸.
	سطح معنی داری	۰۰۰.		۰۰۰.
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
امنیت سیاسی	همبستگی پیرسون	**۳۹۰.	**۴۷۸.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۴۷۸ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۳۹۰ با امنیت سیاسی رابطه ای معنادار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، بنابراین نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت سیاسی هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی سیاسی می شود.

بین بدحجابی و تبرج و امنیت فرهنگی رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۵: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت فرهنگی

		بدحجابی	تبرج	امنیت فرهنگی
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱		
	سطح معنی داری			
	تعداد	۶۰۰		
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	
	سطح معنی داری	۰۰۰.		
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	
امنیت فرهنگی	همبستگی پیرسون	**۴۵۸.	**۴۳۶.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۴۵۸ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۴۳۶ با امنیت فرهنگی رابطه ای معنادار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت فرهنگی هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی فرهنگی می شود.

بین بدحجابی و تبرج و امنیت خانواده رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۶: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت خانواده

		بدحجابی	تبرج	امنیت خانواده
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱		
	سطح معنی داری			
	تعداد	۶۰۰		
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	
	سطح معنی داری	۰۰۰.		
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	
امنیت خانواده	همبستگی پیرسون	**۵۱۴.	**۵۰۷.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۵۱۴ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۵۰۷ با امنیت خانواده رابطه ای معنا دار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت خانواده هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی خانواده می شود.

۱۴۱

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و تبرج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

بین بدحجابی و تبرج و امنیت ارتباطی رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۷: ماتریس همبستگی بین متغیرهای بدحجابی، تبرج و امنیت ارتباطی

		بدحجابی	تبرج	امنیت ارتباطی
بدحجابی	همبستگی پیرسون	۱	**۵۸۵.	**۴۶۷.
	سطح معنی داری		۰۰۰.	۰۰۰.
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
تبرج	همبستگی پیرسون	**۵۸۵.	۱	**۴۶۸.
	سطح معنی داری	۰۰۰.		۰۰۰.
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰
امنیت ارتباطی	همبستگی پیرسون	**۴۶۷.	**۴۶۸.	۱
	سطح معنی داری	۰۰۰.	۰۰۰.	
	تعداد	۶۰۰	۶۰۰	۶۰۰

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ماتریس همبستگی ملاحظه می شود که بدحجابی با ضریب همبستگی ۰/۴۶۷ و تبرج با ضریب همبستگی ۰/۴۶۸ با امنیت ارتباطی رابطه ای معنادار دارند. با توجه به این که این ضرایب همبستگی مقداری مثبت می باشند، نتیجه می گیریم که دو متغیر بدحجابی و تبرج دارای رابطه ای مستقیم با امنیت ارتباطی هستند. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی ارتباطی می شود.

نتیجه گیری

فرضیه اول: بین بدحجابی و تبرج و امنیت اداری (شغلی) رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت اداری یا شغلی رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی اداری می شود. از نظر لرنی، امنیت اجتماعی، به قلمروهایی از حفظ

حریم فرد مربوط می‌شود که به نحوی در ارتباط با دیگر افراد جامعه هستند. این قلمروها می‌توانند قومیت، اعتبار، نقش اجتماعی و کار و پیشه (یا شغل افراد) باشند. در پژوهش کاملاً، ۲۰۱۲ آمده است هر چه زنان شاغل در موقعیت‌های اجتماعی مختلف با حجاب باشند ارزش و احترام بیشتری را دریافت می‌کنند. تعارض، نگرانی و مزاحمت‌های جنسی پائینی را تجربه می‌کنند. و از استقلال و روابط کاری سالم‌تری برخوردارند. همچنین در پژوهش سوامی و همکاران، ۲۰۱۴ آمده است که از نظر زنان مسلمان بریتانیایی، پوشش دارای اثر و بازخورد محافظت‌کننده بر روی ایشان است.

فرضیه دوم: بین بدحجابی و تبرج و امنیت اقتصادی رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت اقتصادی رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی اقتصادی می‌شود. از نظر بوزان، احساس ایمنی ذهنی یا اعتماد به دانستنی‌های فشرده، به هیچ روی به منزله وجود امنیت واقعی یا درستی دریافت‌های شخصی نیست؛ برای مثال، اگر فرد مرفه‌تری را در کشوری مرفه در نظر بگیریم، نمی‌توان چندان مطمئن بود که امنیت در مفهوم جامع آن برای وی تامین گردد، چرا که یک هر فرد جامعه اعم از غنی و فقیر به طور نسبی در معرض تهدیدات مختلفی، از جمله: تهدیدات اقتصادی (سرقت یا تخریب اموال، عدم اشتغال)، قرار می‌گیرند. لرنی نیز معتقد است امنیت از یک سو ایجاد بستری مناسب برای رشد و تعالی انسان‌ها، توسعه اقتصادی و فرهنگی، برخورداری از کلیه حقوق و آزادی‌های قانونی می‌باشد و از سوی دیگر به معنای وجود آسایش، ثبات اقتصادی، اجتماعی و داشتن تصور ذهنی روشن از پدیده‌های یاد شده، در اذهان مردم تلقی می‌شود. در پژوهش دلاور، ۱۳۸۴ آمده است ۱۴/۱ درصد شهروندان نگران امنیت جانی، ۱۹/۶ درصد نگران امنیت اقتصادی فردی، ۲۰/۶ درصد نگران امنیت نوامیس، ۲۴/۱ درصد نگران امنیت اقتصادی عمومی و ۶۲/۹ درصد نیز نگران امنیت اجتماعی هستند.

فرضیه سوم: بین بدحجابی و تبرج و امنیت سیاسی رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت سیاسی رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی سیاسی می‌شود امنیت در قرآن شامل: ایمنی عمومی سرزمین، ایمنی از ترس

و وحشت، امنیت افراد در جامعه، امنیت جانی، امنیت مالی، ایمنی از سوانح و بلایا، امنیت بین الملل، امنیت برای مناسک و عبادات، معابد مرکز ایمنی و امنیت، ایمنی روحی و معنوی (ایمان)، ایمنی اخروی، امنیت به عنوان پیش شرط توسعه جامعه می باشد. از نظر بوزان صاحب نظر علوم سیاسی، امنیت سیاسی ناظر بر ثبات سازمانی دولت ها، سیستم های حکومتی و ایدئولوژی هایی است که به آنها مشروعیت می بخشد. لرنی رویکرد هفت بعدی برای امنیت اجتماعی بیان نمود که یکی از انواع این رویکردها، امنیت سیاسی است. مسعود چلبی ابعاد نظم اجتماعی را شامل بعد اقتصادی، بعد سیاسی، بعد اجتماعی و فرهنگی می داند.

فرضیه چهارم: بین بدحجابی و تبرج و امنیت فرهنگی رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت فرهنگی رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی فرهنگی می شود لرنی رویکرد هفت بعدی برای امنیت اجتماعی بیان نمود که یکی از انواع این رویکردها، امنیت فرهنگی است. مسعود چلبی نیز ابعاد نظم اجتماعی را شامل بعد اقتصادی، بعد سیاسی، بعد اجتماعی و فرهنگی می داند.

در پژوهش عزیززی و همکاران، ۱۳۹۱، آمده است که حجاب، یکی از ارزش های اصلی جامعه اسلامی است و تاثیرات مختلفی در زندگی دارد مانند امنیت زنان، آرامش مردها، سلامت جامعه، حفظ ارزش ها، کسب رضایت الهی و اجرای احکام دینی. همچنین پژوهش غلامرضا چولکی، ۱۳۹۲ حاکی از آن است که زنان باحجاب در جامعه از امنیت و آرامش بسیار زیادی نسبت به زنان بی حجاب برخوردارند و بی حجابی و ابتدال در پوشش، ابتدال در اخلاق را به دنبال داشته و مقدمه بی بند و باری و زمینه ساز لذت های شهوانی نامشروع در جامعه را فراهم می سازد.

فرضیه پنجم: بین بدحجابی و تبرج و امنیت خانواده رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت خانواده رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی خانواده می شود در اندیشه پارسونز درباره سازمان کل جامعه از سطوح بسیار متفاوتی تشکیل شده است، این سطوح از الگوی ساده ارتباط رودررو میان تک تک افراد یک جامعه تا سازمان بزرگتری مثل خانواده یا طبقات و نهایتاً نظام کل اجتماع که سطوح بالاتر سازمان را در برمی گیرد، ادامه می یابد. از طریق ارزش های اساسی

در جامعه و نیز هنجارهایی که صورتفصلی این ارزش‌ها در جامعه هستند، هر یک از این سطوح با سطوح بالاتر و پایین‌تر هماهنگ شده‌اند. چون هر یک از پدران و مادران و کودکان آنها، هنجارهای مناسب را درونی ساخته‌اند. بنابراین به شیوه‌ای رفتار می‌کنند که سازمان خانواده در جامعه آنها تعیین کرده است.

در پژوهش منطقی، مرتضی، ۱۳۹۵، آمده است که ملاحظه تصویر زنان جذاب، آستانه ادراکی مردان را بالا برده، آنان را مشکل‌پسندتر می‌سازد. حجاب ازسویی به دلیل پوشانیدن جذابیت‌های فیزیکی زنان و از سوی دیگر به سبب محدود ساختن تنوع پوشش زنان و کاهش کاربری از زیورآلات و استفاده از عطرها توسط آنان، در عمل مانع افزایش آستانه ادراکی مردان می‌گردد و این امر نیز ضمن ممانعت از متزلزل شدن خانواده و حفظ هرچه بیشتر بهداشت روانی جامعه خواهد انجامید.

فرضیه ششم: بین بدحجابی و تبرج و امنیت ارتباطی رابطه وجود دارد.

نتایج تحلیل همبستگی نشان داده که بین متغیرهای بدحجابی و تبرج با امنیت ارتباطی رابطه وجود دارد. به عبارت دیگر افزایش بدحجابی و تبرج موجب افزایش ناامنی ارتباطی می‌شود. از نظر لرنی، امنیت اجتماعی، به قلمروهایی از حفظ حریم فرد مربوط می‌شود که به نحوی در ارتباط با دیگر افراد جامعه هستند. این قلمروها می‌توانند قومیت، اعتبار، نقش اجتماعی و کار و پیشه (یا شغل افراد) باشند. به عبارت دیگر امنیت اجتماعی براساس حفظ جان، مال، آبرو و حیثیت افراد جامعه استوار است و در صورتی که این محورها، خدشه دار شوند؛ امنیت اجتماعی متزلزل خواهد شد. همچنین از نظر لینگ ناامنی وجودی (روانی) باعث به وجود آمدن ناامنی در روابط با دیگران می‌شود و سه نوع اضطراب در رابطه با دیگران به وجود می‌آورد که عبارتند از: غرقه شدن، گسیختگی روانی، تحجر شخصیت و شخصیت زدایی. در پژوهش اندرسون، ۲۰۰۷، آمده است که از کارکردهای مهم حجاب از دید زنان مسلمان این کشور، عامل‌های هویت دینی، کنترل رفتار، ایجاد ارتباطات نزدیک خانوادگی، قابلیت احترام بیشتر و ایجاد آزادی می‌باشد.

پیشنهاد‌های کاربردی

۱. دولت می‌بایست با همکاری و تعامل سایر نهادها و دستگاه‌های متولی عفاف و حجاب در جامعه، همراه با کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی ناشی از بدحجابی و تبرج با رویکرد ایجابی و نرم از طریق "اقتناع"، روی "مبانی اعتقادی

واخلاق معنوی "مرد و زن و کودک و جوان اجتماع، کارکرده و بسترهای آسیب پذیری زندگی روزمره و آینده گروه‌های مختلف مردم را کاهش داده و با اقداماتی از جمله: انتقال اعتقاد، امید و اعتماد در قبال دین و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، وجدان و روح جمعی را مجدداً "احیاء نماید تا تأثیر شدید و التزام خودجوش به اخلاق و قانون (عرفی، دینی، سنتی) راهگشای آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی از جمله: عفاف و حجاب گردد.

۲. تعریف مدلها و استانداردهای فرهنگی مناسب در مکان‌های گوناگون مثلاً " در خیابان یک مدل و برای یک پرستار و یک خانم در بیمارستان یک مدل و برای یک دانشجو، دانش آموز و معلم سر کلاس یک مدل و....

۳. اعزام آمران و ناهیان در ادارات و همچنین ابلاغ آیین نامه‌ها و روش‌های اجرایی و تعیین ضوابط و هنجارهای روشن در مورد نوع لباس و پوشش افراد و ملزم نمودن مدیران و مسئولین در راستای متناسب سازی محیط خدمتی با اقتضائات تمدن ایرانی-اسلامی، فرهنگ ایرانی-اسلامی و هویت ایرانی-اسلامی در کلیه دانشگاهها، مدارس، نهادها و دستگاه‌ها و سازمانهای وابسته به دولت و موسسات غیر دولتی و نظارت دقیق بر حسن اجرای آیین نامه‌ها.

۴. طبق قوانین کشور، از هر اقلیت دینی و سکولار و... که باشیم ملزم هستیم، در کشور جمهوری اسلامی ایران، عفاف و حجاب را رعایت کنیم. این سخن متخصصان و روشنفکران حتی جوامع غربی است و این مهم را باید در جامعه تبیین کرد که اصلاً "لازم نیست به قانونی که آن را رعایت می کنید، اعتقاد داشته باشید. بنابراین رعایت حجاب در ملا عام و در مرعی و منظر عموم یک امر اجتماعی است و همه افراد ملزم هستند قانون را رعایت کنند و مسئله حجاب شامل امر و نهی‌های اجتماعی است.

۵. ایجاد ساز و کارهای لازم جهت بهره مندی از توانمندی‌های ستاد امر به معروف و نهی از منکر، حوزه‌های علمیه، طلاب و روحانیون در اجرای طرح‌های امنیت اخلاقی و اقدامات ایجابی و مثبت به منظور آموزش و تبلیغات و امر به معروف و نهی کردن زنان از بدحجابی و تبرج و واگذاری امور فرهنگی به آنان.

۶. نحوه برخورد پلیس در رویارویی با مفاسد و ناهنجاریهای اجتماعی می بایست به شکل صحیح و بدور از هرگونه سیاسی کاری (مقطعی عمل کردن گشت ارشاد)،

درمان مدارانه و از سرکرامت و تکریم باشد تا بتواند در ارتباط با پیشگیری نتیجه بخش باشد.

۷. تحقیقات گویای آن است که عده ای از زنان بدحجاب (مانکنها) از روی عمد و با برنامه ریزی از پیش تدوین شده، مروج بدحجابی و تیرج در جامعه هستند که در این قسمت پلیس باید با مانکنیسم به شدت مبارزه کند.

۸. اصلاح سبک زندگی خانواده های صالح و شایسته با آموزش معیارهای رفتار درست زن و مرد برای برقراری روابط انسانی و اجتماعی متعادل در خانواده و جامعه و توجه جدی به فرزندان و عدم غفلت خانواده ها، خصوصاً مادران ابعاد مختلف حجاب و پوشش و فواید آن را برای دختران تبیین و آنها را به رعایت پوشش کامل اسلامی تشویق و در انتخاب دوستان آنها توجه نمایند که به مسائل شرعی و از جمله رعایت حجاب مقید باشند.

۹. مقام معظم رهبری در بخش مهمی، رواج بدحجابی را ناشی از تهاجم فرهنگی می دانند و معتقدند ابزار و وسایلی که برای مبارزه با آن هم استفاده می شود باید از نوع فرهنگی باشد. ایشان می فرمایند: «هجوم فرهنگی را با تفنگ نمی توان جواب داد. تفنگ او قلم است.» (خامنه ای، ۱۳۷۵) بنابراین افزایش آگاهی، تقویت و گسترش فرهنگ ناب اسلامی - ایرانی و مسئولیت پذیری مدیران و مسئولین در خصوص تهاجم فرهنگی و جنگ نرم دشمن و مهندسی اجتماعی بر روی نوجوانان و جوانان، از ضروریات مهم است.

۱۰. توجه جدی مسئولان صدا و سیما و تهیه کنندگان فیلم ها از طریق نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای برخورد بانوع البسه زنان هنرپیشه مروج مدهای ناپسند و نامناسب و ارائه و ترویج مدل ها والگوهای مناسب پوشش، ارزش گذاری به مسئله حجاب، همگن سازی و جریان سازی افکار عمومی.

۱۱. گسترش وفاق و انسجام اجتماعی به منظور برنامه ریزی و تلاش سازمان یافته برای رفع دغدغه ها و مشکلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شهروندان از جمله: حل مشکل معیشت، مسکن، اشتغال جوانان و ایجاد بستری مناسب برای ازدواج آسان و به هنگام جوانان در راستای استحکام بنای خانواده، افزایش امید نسبت به آینده، اعتماد نسبت به نظام سیاسی و... می باشد.

۱۲. در مجموع، فرهنگ حجاب و عفاف، زمانی اثربخشی خود را دارد که آحاد مردم جامعه

دلایل اهمیت آن و جایگاه این موضوع مهم را کامل درك نمایند. ارتقای این مسئله در جامعه مستلزم نیازمند تلاش در ابعاد اجتماعی و فردی در جامعه می باشد و زمانی می توان این فرهنگ را به عنوان یک کارویژه اساسی دنبال کرد که در ابتدا به پیامدهای فرهنگی بی حجابی و نقش آن در تضعیف امنیت و آرامش روانی پی برده و شناخت لازم را از آن پیدا کنیم.

منابع

- قرآن کریم
- نهج البلاغه
- معین، محمد، (۱۳۷۵) فرهنگ فارسی، جلد اول، انتشارات سپهر، چاپ نهم.
- ابن فارس، ابوالحسین احمد، ۱۴۰۴ق، معجم مقاییس اللغه، قم، دفتر تبلیغات اسلامی.
- ابن منظور، محمد بن مکرم، ۱۴۱۴ق، لسان العرب، بیروت، دار الفکر.
- بوزان، باری. (۱۳۷۸). مردم، دولتها و هراس. مترجم، ناشر. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- تقوی، علی محمد، جامعه شناسی غربگرایی، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ دوم، ۱۳۷۷، ج ۱، ص ۵۸ و ۵۷.
- جلیلی، محمدرضا، ۱۳۸۳، جایگاه زن در اسلام و یهودیت، انتشارات دستان، چاپ اول.
- چلبی، مسعود. (۱۳۷۵) «جامعه شناسی نظم» تهران: نشر نی.
- چلبی، مسعود، (۱۳۸۶). جامعه شناسی نظم، چاپ چهارم، تهران: نشر نی.
- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، ۱۴۱۲ق، مفردات الفاظ قرآن، بیروت، دار العلم.
- رجبی، عباس، ۱۳۸۸، حجاب و نقش آن در سلامت روان، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پرورشی امام خمینی «قدس سره».
- شریف لاهیجی، محمد بن علی، ۱۳۷۳، تفسیر شریف لاهیجی، تحقیق میر جلال الدین حسینی محمدی ارموی، تهران، دفتر نشر داد.
- فضل الله، سید محمد حسین، ۱۴۱۹ق، تفسیر من وحی القرآن، بیروت، دار الملائک، چ ۲.
- کرایب، یان (۱۳۷۸). نظریه اجتماعی مدرن از پارشنز تا هابرماس، ترجمه عباس مخبر، تهران: آگاه، چاپ اول.
- لرنی، منوچهر (۱۳۸۳) آسیب شناسی امنیت، تهران، پیام پویا.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۷۹، مسئله حجاب. تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۹۰، مسئله حجاب، انتشارات صدرا، تهران، چاپ ۹۴.
- دلاور، علی و رضایی، علی محمد، ۱۳۸۴، «ساخت و هنجاریابی آزمون احساس امنیت ناجا و بررسی این احساس در کشور» به سفارش معاونت اجتماعی ناجا.
- شایگان، فریبا و اصغرزاده، سمیه، ۱۳۹۴، حدود و ضوابط قانونی عفاف و حجاب و ملاک های بدحجابی در جامعه به منظور تشخیص مصادیق آن. طرح تحقیقاتی،

- دستر تحقیقات کاربردی خراسان شمالی.
- عزیزی، رضا؛ فخرایی، سیروس؛ ظروفی، مجید (۱۳۹۱) عوامل مرتبط باحجاب گریزی در میان دختران و زنان ۱۵ تا ۳۰ سال شهر بوکان، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز.
 - بیات، بهرام، ۱۳۸۷، تبیین جامعه شناختی احساس امنیت در بین شهروندان تهرانی، پایان نامه دکتری رشته جامعه شناسی گرایش مسائل اجتماعی، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه علوم اجتماعی.
 - دوستدار، رضا، ۱۳۹۵، تبیین عوامل موثر بر سرمایه اجتماعی پلیس در شهر تهران و راهبردهای ارتقای آن، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی، پژوهشکده علوم اجتماعی.
 - صمدی بگه جان، جمیل (۱۳۸۴). امنیت اجتماعی در شهر سنندج (پایان نامه کارشناسی ارشد)، تهران: دانشگاه تهران.
 - مقالات و سایت ها.
 - باباخانلو، پگاه، ۱۳۸۲، چکیده مقالات همایش امنیت اجتماعی. معاونت اجتماعی ناجا، ص ۱۹.
 - پناهنده، ناصر، ۱۳۹۶، جایگاه کاربردی و جریان ساز حجاب و عفاف درگفتمان سازی و تقویت امنیت فرهنگی جوامع، مجموعه مقالات همایش ملی نگرش علمی کاربردی به عفاف و حجاب، جلد اول، دانشگاه الزهراء(س)، ص ۵۳۷.
 - چولکی، غلامرضا، ۱۳۹۲، نقش حجاب در امنیت و آرامش زنان در جامعه از نظر اسلام، فصلنامه مطالعات و اطلاعات امنیت انتظامی، دوره دوم، شماره ۴: ۱۳۳-۱۰۶.
 - ذوالفقاری، حسین (۱۳۸۵). موانع و مشکلات ناجا در کنترل بدحجابی، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، سال اول، شماره اول، ص ۶۹.
 - سلطانی و همکاران، ۱۳۹۴، تأثیر حجاب در امنیت اجتماعی. فصلنامه دانش انتظامی ایلام. سال چهارم. شماره سیزدهم.
 - صالحی امیری، سیدرضا و افسر افشار نادری، ۱۳۹۰، مبانی نظری و راهبردی مدیریت ارتقای امنیت اجتماعی و فرهنگی. فصلنامه راهبرد. شماره ۹۵، ص ۵ و ۵۶.
 - صدیق سروستانی، رحمت اله (۱۳۸۲). بهنجار نظم و نابهنجار رفتار (بهنجاری نظم و نابهنجاری رفتار) دانش انتظامی، شماره ۱۶، ص ۴.

۱۴۱

بررسی اثرات و پیامدهای پدیده بدحجابی و ترویج بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)

- عباس زاده وهمکاران، ۱۳۹۱، نگرش جامعه شناختی و روان شناختی به بدحجاب به عنوان یک مسئله اجتماعی. فصلنامه مهندسی فرهنگی. شماره ۵۵ و ۵۶، ص ۹۱
- غیرتمند، سعید، مختاری، نادر و عسکری، محمد علی، ۱۳۹۳، آثار فردی و اجتماعی حجاب و نقش آن در امنیت اجتماعی زنان. پژوهش های اجتماعی اسلامی، سال بیستم، شماره ۴، ص ۱۸۹ - ۱۶۱.
- فاضلیان، پورانداخت (۱۳۸۹). بررسی رابطه نوع حجاب و میزان امنیت اجتماعی در بین زنان شهر تهران، فصلنامه پژوهش نامه زنان، شماره دوم، ص ۸۶-۶۵.
- مجددی، علی اکبر؛ میرمحمدتبار، سیدمحمد؛ بنیاد، لیلی، بررسی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان، فصلنامه مطالعات امنیت روان شناختی زنان، سال ۱۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۵، صص ۱۵۶-۱۲۳.
- منطقی، مرتضی، ۱۳۹۵، بررسی تأثیر حجاب در حفظ بهداشت روانی جامعه، دوفصلنامه علمی-تخصصی پژوهش نامه سبک زندگی سال اول، شماره دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۵، صص ۸۷-۱۱۵.
- نوروزی، فیض الله؛ فولادی سپهر سارا (۱۳۸۸)، بررسی احساس امنیت اجتماعی در بین زنان ۲۹-۱۵ ساله شهر تهران و عوامل مؤثر بر آن، فصلنامه راهبرد، سال هجدهم، شماره ۵۳، ص ۱۳۲.
- بیانات مقام معظم رهبری.
- مرکز آمار ایران (۱۳۹۷) نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، درگاه ملی مرکز آمار به نشانی <http://www.amar.org.ir>
- Anderson DR(2007), Redefining Hijab: American Muslim Women's standpoints on Veiling. Application Commun Research ,319-294,(3)35.
- Kamla,R.(2012).Assessment the accountant attitudes and experiences at work in the context of globalization accounting. Organization and society ,205-37,188
- Swami,Viren, jusnara miah, Nazerine Noorani and Donna taylor ,(2014).”Is the hijab protective An investigation of body image and related constructs among british